

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.047
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.047 Київського університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації Вишневецької Марини Вікторівни на тему «Методика формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі диригентсько-хорової підготовки» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки 13 грудня 2023 року.

Вишневецька Марина Вікторівна, 1995 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Київський університет імені Бориса Грінченка за спеціальністю «Музичне мистецтво».

З 2021 року і дотепер працює викладачем музичних дисциплін в Комунальному закладі «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Дисертацію виконано у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Науковий керівник: Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Здобувачка має 17 наукових публікацій, із яких 16 одноосібно, зокрема 5 статей опублікованих у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України, 1 стаття у співавторстві, яка опублікована у періодичному науковому виданні, проіндексованої у базі даних Web of Science Core Collection; 11 публікацій у яких додатково висвітлено наукові результати дисертації.

1. Вишневецька М. В. Наукові підходи до формування естетичної культури майбутніх вчителів музичного мистецтва у процесі фахової підготовки. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2020. Вип. 1(21), ч. 2. С. 57-63. ISSN видання 2307-4914. DOI статті [https://doi.org/10.31499/2307-4914.1\(21\).2020.210221](https://doi.org/10.31499/2307-4914.1(21).2020.210221) Вебпосилання на видання <http://psv.udpu.edu.ua/issue/view/12884>
2. Вишневецька М. В. Формування естетичної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва з використанням цифрових технологій. 2021. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. Випуск 195. С. 167-171. ISSN видання 2521-1919 (Online) ISSN видання 2415-7988 (Print). DOI статті <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2021-1-195-167-171> Вебпосилання на видання <https://pednauk.cuspu.edu.ua/index.php/pednauk/issue/view/18>
3. Вишневецька М. В. Сутність та структура естетичної культури майбутніх учителів музики. *Витоки педагогічної майстерності*. 2022. Випуск 29. С. 62-69. ISSN видання Print 2075 – 146X, Online 2616-6623. DOI статті <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2022.29.264255> Вебпосилання на видання <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19286>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

Желанова Вікторія В'ячеславівна – доктор педагогічних наук, професор, Київський університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук, зауваження та побажання:

1. У першому розділі дисертації представлено дефініцію та структуру естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва, що містить мотиваційно-ціннісний, когнітивно-пізнавальний, діяльнісно-практичний та творчо-оцінювальний компоненти. Проте, на нашу думку, потребує більш детального висвітлення кожний із зазначених компонентів.

2. Маємо констатувати дещо лаконічний виклад феномену диригентсько-хорової підготовки.

3. Вважаємо, що було б доцільним більш чітко представити діагностичний інструментарій роботи відповідно до критеріїв сформованості естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва. Таке його подання сприяло б більш детальному висвітленню логіки використання діагностичних методик.

4. Маємо відзначити як менш вдалий якісний складник статистичного аналізу, що поданий дисертанткою у експериментальній складовій дисертації. Зауважимо, що робота набула б більшої переконливості за умови цілісного подання практичного доробку дисертанта в додатку.

Мережко Юлія Валеріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, Київський університет імені Бориса Грінченка, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу, зауваження та побажання:

1. Дисертанткою в тексті дисертації, на С. 82–83 розглянуто диригентсько-хорову підготовку як процес духовно-творчого розвитку та професійного становлення особистості студента у закладі вищої освіти, що здійснюється шляхом оволодіння основами наукових знань, закономірностями творчої виконавської діяльності та управління нею, а також набуття професійних умінь та засвоєння цінностей хорового мистецтва та диригентського виконавства. Дане визначення набуло б більшого уточнення, якщо б воно звучало наступним чином: диригентсько-хорова підготовка – це процес духовно-творчого розвитку та професійного становлення особистості студента у закладі вищої освіти, що здійснюється шляхом оволодіння основами наукових знань, закономірностями творчої виконавської діяльності та управління нею *для роботи з учнівським та іншими вокально-хоровими колективами*, а також набуття професійних умінь та засвоєння цінностей хорового мистецтва та диригентського виконавства.

2. В першому розділі, параграфі 1.2. «Термінологічний аналіз проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі диригентсько-хорової підготовки» здобувачка на С. 53 зазначає

методологічні підходи, що сприятимуть результативності наукового дослідження, а у другому розділі, параграфі 2.1. «Наукові підходи та принципи формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі диригентсько-хорової підготовки» повторно їх розкриває. Вважаємо, що не доречно їх двічі дублювати і у параграфі 1.2. вони, на нашу думку, зайві.

3. Відповідно до розв'язання 2 завдання дисертаційного дослідження – здійснити термінологічний аналіз проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі диригентсько-хорової підготовки авторкою було запропоновано визначення понять: «культура», «естетика», «естетична культура», «диригент», «хор», «диригентсько-хорова підготовка». На нашу думку, значно б розширило науковий тезаурус дисертаційного дослідження уточнення в тексті роботи таких дефініцій як: професійна культура, педагогічна культура, професійно-педагогічна культура, художня культура, музична культура, музично-педагогічна культура, вокальна культура, вокально-педагогічна культура.

4. Відповідно до реалізації 4 завдання дисертаційного дослідження – обґрунтувати, розробити й експериментально перевірити ефективність методичного супроводу формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі диригентсько-хорової підготовки та педагогічні умови його впровадження, дисертанткою, у 2 розділі, параграфі 2.1. запропоновані загальнодидактичні (систематичності та послідовності; усвідомленості навчання; креативності; міждисциплінарних зв'язків; культуротворчості) та специфічні (емоційності, арт- та естетотерапевтичності; творчої активності та індивідуального підходу; добору навчального матеріалу та репертуару; єдності етичного та естетичного; співпраці; естетично-культурної інтерактивності) принципи, що сприятимуть підвищенню ефективності процесу формування означеного феномену, однак, їх коротка характеристика відповідно до тематики дисертаційного дослідження, на жаль, відсутня.

5. Робота містить багато бібліографічних посилань на одну сторінку, а має містити не більше трьох.

Растригіна Алла Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, професор кафедри мистецької освіти, зауваження та побажання:

1. Суттєвим здобутком дисертантки вважаємо представлений у підрозділі 1.2. глибокий аналіз складових ключового поняття дослідження «естетична культура», проте вважаємо, що, робота набула б більшої ваги, якби було віднайдено можливість схарактеризувати естетичну культуру майбутнього вчителя музичного мистецтва саме з огляду на особливості української ментальності та національних цінностей і традицій.

2. На нашу думку, дисертація набула б більшої досконалості, якби у теоретичному розділі авторкою більш ґрунтовно було проаналізовано сучасні зарубіжні напрацювання щодо формування естетичної культури майбутніх фахівців-музикантів в цілому й у процесі диригентсько-хорової підготовки зокрема.

3. Вважаємо, що робота виглядала б більш довершеною, якщо б здобувачка розвела поняття професійної й фахової підготовки й більш структуровано висвітлила вимоги щодо формування естетичної культури саме у процесі фахової й зокрема, диригентсько-хорової підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва.

4. Високо оцінюючи науковий доробок дисертантки, все ж вважаємо, що дисертація набула б більшої довершеності, якби дослідниця не применшувала значущості свого науково-дослідницького пошуку й у підрозділі 2.2. подала не тільки структурно-логічну схему, а й представила цілісну модель методичного супроводу формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі диригентсько-хорової підготовки.

5. У тексті дисертації зустрічаються певні стилістичні, граматичні, орфографічні помилки та огріхи технічного характеру.

Смирнова Тетяна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського, професор кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін, зауваження та побажання:

1. Бажано, якби дисертантка більш докладно представила досвід українських філософів і педагогів стосовно змісту, форм і методів естетичної культури вчителів.

2. У роботі достатньо повно розкрито зміст структурних компонентів методичної підтримки в освітньому процесі університету. Утім, на наш погляд, потребують додаткового обґрунтування функціональні зв'язки між визначеними компонентами, це б підвищило рівень розуміння взаємодії між ними під час формування естетичної культури студентів-музикантів в процесі диригентсько-хорової підготовки.

3. Вважаємо, що текст дисертації переобтяжений таблицями і малюнками, частину з яких можна розмістити у додатках.

4. На наш погляд, недостатньо повно аргументовані висновки до розділів, зокрема Загальні висновки, що зменшує вагу дисертаційного дослідження.

5. На жаль, в тексті дисертації мають місце стилістичні помилки і некоректно наведені прізвища науковців.

Хоружа Людмила Леонідівна – доктор педагогічних наук, професор, Київський університет імені Бориса Грінченка, завідувач кафедри теорії та історії педагогіки, побажання:

Методичні розробки дослідження, а саме: розробок тренінгів, структурування нотного матеріалу та сценаріїв музично-естетичних заходів, видати окремим методичним виданням.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.047 присуджує Вишневецькій Марині Вікторівні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.047

Людмила ХОРУЖА